

LEGE nr. 58 din 26 decembrie 1968

pentru organizarea judecătorească

EMITENT • MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ

Publicat în BULETINUL OFICIAL nr. 169 din 27 decembrie 1968

Data intrării în vigoare 01-01-1969

Abrogat de LEGE nr. 120 din 7 iulie 2000 la data 12-07-2000

Articolul 1

În Republica Socialistă România justiția se înfăptuiește prin instanțele judecătorești.

Instanțele judecătorești au sarcina să apere orînduirea socială și de stat, drepturile și interesele legitime ale persoanelor și să asigure respectarea legilor de către organele statului, instituțiile, întreprinderile și organizațiile economice de stat, organizațiile cooperatiste și celelalte organizații obștești, de către toți cetățenii, precum și de către orice alte persoane fizice sau juridice.

Prin activitatea de judecată instanțele judecătorești educa pe cetățeni în spiritul devotamentului față de patrie, al respectării legilor și regulilor de conviețuire socială, al grijii deosebite pentru proprietatea socialistă, al atitudinii corecte față de îndatoririle cetățenești.

Articolul 2

Sarcinile instanțelor judecătorești se realizează prin:

- a) judecarea pricinilor civile;
- b) judecarea pricinilor penale;
- c) judecarea oricăror alte pricini data în competența lor.

În cazurile determinate prin lege, instanțele judecătorești exercita controlul asupra hotărîrilor organelor administrative sau obștești cu activitate jurisdicțională.

Instanțele judecătorești judeca cererile celor vătămăți în drepturile lor prin acte administrative, putînd să se pronunțe, în condițiile legii, și asupra legalității acestor acte.

Articolul 3

Judecînd pricinile civile, instanțele judecătorești asigura constatarea și realizarea drepturilor persoanelor fizice și persoanelor juridice.

Aplicînd pedepse ori alte măsuri prevăzute de legea penală, instanțele judecătorești urmăresc îndreptarea și reeducarea infractorilor, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni.

Articolul 4

Pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin, instanțele judecătorești pot cere concursul organelor procuraturii și celor ale militiei, organelor administrației de stat, întreprinderilor și organizațiilor economice de stat, organizațiilor cooperatiste și celorlalte organizații obștești.

Organele și organizațiile arătate în alineatul precedent au obligația ca, în cadrul atribuțiilor lor, să dea instanțelor judecătorești concursul solicitat.

Articolul 5

În cazurile prevăzute de lege, judecata se face cu participarea asesorilor populari.

Articolul 6

În activitatea de judecată, judecătorii și asesorii populari sînt independenți și se supun numai legii.

Articolul 7

Justiția în Republica Socialistă România se înfăptuiește în mod egal pentru toate persoanele.

Articolul 8

În desfășurarea procesului se folosește limba română.

În unitățile administrativ-teritoriale locuite și de populație de altă naționalitate decît cea română se asigura folosirea limbii materne a acelei populații.

Părților care nu vorbesc limba în care se desfășoară procedura judiciară li se asigura posibilitatea de a lua cunoștința de piesele dosarului, precum și dreptul de a vorbi în instanța și a pune concluzii prin interpret.

Articolul 9

Dreptul de apărare al părților este garantat în tot cursul procesului.

Realizarea acestui drept este asigurată prin modul cum sînt organizate și funcționează instanțele judecătorești, prin dispozițiile procedurale prevăzute de lege, precum și prin asistența judiciară.

Articolul 10

Judecata se desfășoară în ședința publică, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Articolul 11

Hotărârile instanțelor judecătorești se pronunță în numele legii.

Articolul 12

Instanțele judecătorești sînt:

- a) judecătoriile;
- b) tribunalele județene;
- c) tribunalele militare de mari unități;
- d) tribunalele militare teritoriale;
- e) Tribunalul Suprem.

Tribunalele județene și tribunalele militare teritoriale pot avea mai multe secții.

Articolul 13

Fiecare instanță se încadrează cu numărul necesar de judecători și este condusă de un președinte, care exercită și atribuții de administrație.

Președinții tribunalelor județene și ai tribunalelor militare sînt ajutați de vicepreședinți. Ministerul Justiției poate stabili judecătoriile la care președinții sînt ajutați de vicepreședinți.

Articolul 14

Secțiile tribunalelor județene și ale tribunalelor militare teritoriale sînt conduse de cîte un președinte de secție.

Președinții tribunalelor repartizează judecătorii pe secții și desemnează pe aceia dintre ei care urmează a îndeplini, potrivit legii, și alte atribuții.

Articolul 15

Completul de judecată este prezidat, după caz, de președintele sau vicepreședintele instanței, ori de președintele secției, atunci cînd aceștia participă la judecată. În celelalte cazuri, completul de judecată este prezidat de către judecătorul desemnat de președintele instanței sau al secției.

Președintele și vicepreședintele pot prezida orice complet de judecată al instanței.

Articolul 16

Hotărârile instanțelor judecătorești se iau cu majoritatea voturilor membrilor completului de judecată.

În cazul în care completul de judecată este format din 2 judecători, iar aceștia nu ajung la un acord, pricina se judecă din nou în complet de divergență.

Articolul 17

La instanțele judecătorești funcționează personal auxiliar, administrativ și de serviciu.

Articolul 18

Sediile judecătoriilor și ale tribunalelor județene precum și numărul secțiilor acestor tribunale se stabilesc de Ministerul Justiției.

Sediile instanțelor militare și numărul secțiilor tribunalelor militare teritoriale se stabilesc de Ministerul Justiției, cu acordul Ministerului Forțelor Armate.

Articolul 19

Mijloacele materiale necesare pentru buna funcționare a judecătoriilor și tribunalelor județene sînt asigurate din bugetul Ministerului Justiției. Pentru tribunalele militare, aceste mijloace se asigură de Ministerul Forțelor Armate.

La Tribunalul Suprem, mijloacele materiale pentru buna funcționare a instanței sînt asigurate din bugetul acestui tribunal.

Articolul 20

Activitatea administrativă a judecătoriilor, tribunalelor județene și a tribunalelor militare, prin care se asigură buna desfășurare a activității de judecată și punerea în executare a hotărîrilor, poate fi verificată de organele ierarhic superioare.

Soluțiile date în procese se verifică numai după ce hotărîrile rămîn definitive.

Articolul 21

Judecătoriile funcționează în fiecare județ și în municipiul București.

Numărul judecătoriilor și raza teritorială a acestora se stabilesc prin hotărîre a Consiliului de Miniștri, tinindu-se seama de cerințele unei bune administrări a justiției.

Articolul 22

Judecătoriile judecă în prima instanță toate pricinile, în afară de acelea date prin lege în competența tribunalelor, iar în ultima instanță, pricinile anume prevăzute de lege.

Ministerul Justiției poate dispune ca, în municipiul București, pricinile privind infracțiuni flagrante să fie judecate numai la anumite judecătoriai.

Articolul 23

Pricinile, precum și cererile de competență judecătoriai, se judeca în complet format din 2 judecători. În caz de divergență, instanța se completează cu președintele sau vicepreședintele judecătoriei ori cu un judecător desemnat de președinte.

Pricinile privind infracțiuni împotriva protecției muncii, precum și acelea privitoare la desfacerea contractului de muncă, se judeca în complet format dintr-un judecător și 2 asesori populari.

Completele de judecată se compun cu asesori populari chiar dacă numai una din infracțiuni sau una din cererile formulate potrivit codului muncii intră în prevederile alineatului 2.

Articolul 24

În fiecare județ funcționează un tribunal județean, iar în municipiul București, un tribunal avînd aceeași competență materială ca și tribunalele județene, denumit Tribunalul municipiului București.

Articolul 25

Tribunalele județene și tribunalul municipiului București judeca în prima instanță pricinile date prin lege în competența lor.

Ca instanță de recurs, tribunalele județene și Tribunalul municipiului București judeca:

- recursurile împotriva hotărîrilor pronunțate în prima instanță de judecătorii din cuprinsul județului sau, după caz, al municipiului București;
- recursurile extraordinare declarate de ministrul justiției sau de procurorul general, dacă prin hotărîrea atacată pricina a fost judecata de judecătorie în ultima instanță;
- alte recursuri, în cazuri prevăzute de lege.

Articolul 26

Recursurile și recursurile extraordinare se judeca în complet format din 3 judecători.

Judecata în fața instanței de recurs continua în aceeași compunere și în cazul casării hotărîrii primei instanțe, cu reținere spre rejudecare.

Pricinile referitoare la infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu moartea, precum și pricinile privind infracțiunile de omor, omor calificat, loviri sau vătămări cauzatoare de moarte se judeca, în prima instanță, în complet format din 2 judecători și 3 asesori populari.

Toate celelalte pricini penale și civile, precum și cererile de orice fel de competență tribunalelor județene în prima instanță, se judeca în complet format din 2 judecători. În caz de divergență, instanța se completează cu președintele sau vicepreședintele instanței ori cu un judecător desemnat de președinte.

Articolul 27

Numărul și raza teritorială a tribunalelor militare se stabilesc prin hotărîre a Consiliului de Miniștri, tinindu-se seama de cerințele unei bune administrări a justiției.

Articolul 28

Tribunalele militare de mari unități și tribunalele militare teritoriale judeca în prima instanță infracțiunile date prin lege în competența lor.

Tribunalele militare teritoriale judeca și recursurile împotriva hotărîrilor pronunțate de tribunalele militare de mari unități.

Articolul 29

Tribunalele militare de mari unități judeca pricinile de competență lor în prima instanță în complet format dintr-un judecător și 2 asesori populari, ofițeri activi.

Tribunalele militare teritoriale judeca pricinile de competență lor în prima instanță în complet format din 2 judecători și 3 asesori populari, ofițeri activi.

Recursurile se judeca, de către tribunalele militare teritoriale, în complet format din 3 judecători.

Judecata în fața instanței de recurs continua în aceeași compunere și în cazul casării hotărîrii primei instanțe, cu reținere spre rejudecare.

Articolul 30

Președintele tribunalului militar teritorial trebuie să aibă cel puțin gradul de colonel, iar președintele tribunalului militar de mare unitate, cel puțin gradul de maior.

Cînd inculpatul este militar, judecătorii și asesorii populari, care intră în compunerea completului de judecată la tribunalele militare de mari unități și cele teritoriale, trebuie să aibă cel puțin gradul inculpatului.

Articolul 31

Tribunalul Suprem al Republicii Socialiste România are sediul în municipiul București.

Articolul 32

Tribunalul Suprem este ales de Marea Adunare Națională, pe durata legislaturii, în prima sesiune a acesteia și funcționează pînă la alegerea noului Tribunal Suprem în legislatura următoare, putînd fi revocat de Marea Adunare Națională.

În cazul în care Marea Adunare Națională nu se poate întruni din cauza unor împrejurări excepționale, Tribunalul Suprem este numit și revocat de către Consiliul de Stat.

În intervalul dintre sesiunile Marii Adunări Naționale, președintele, vicepreședinții și ceilalți membri ai Tribunalului Suprem se numesc și se revoca de către Consiliul de Stat.

Articolul 33

Tribunalul Suprem are o secție civilă, o secție penală și o secție militară.

În cadrul Tribunalului Suprem funcționează, de asemenea: serviciul de studii și documentare, serviciul de secretariat, oficiul financiar-administrativ și biroul de personal.

Normele de organizare și funcționare a serviciului interior al Tribunalului Suprem se stabilesc prin regulament de către președintele acestui tribunal.

Articolul 34

Președintele Tribunalului Suprem este ajutat de vicepreședinți, care au și atribuția de a conduce, nemijlocit, fiecare cîte o secție.

Vicepreședintele Tribunalului Suprem pentru secția militară trebuie să aibă cel puțin gradul de general-maior.

Articolul 35

Tribunalul Suprem are următoarele atribuții:

1. Exerciția controlului general asupra activității de judecată a tuturor tribunalelor și judecătoriilor, prin:

a) judecarea recursurilor extraordinare, de competența sa, declarate de ministrul justiției sau procurorul general împotriva hotărîrilor judecătorești definitive;

b) judecarea recursurilor declarate împotriva hotărîrilor pronunțate în prima instanță de tribunalele județene, Tribunalul municipiului București și tribunalele militare teritoriale, precum și împotriva hotărîrilor pronunțate în prima instanță de secțiile Tribunalului Suprem;

c) studierea practicii judiciare a tribunalelor și judecătoriilor și luarea măsurilor ce s-ar inveda necesare potrivit art. 36 pct. 2 lit. b, c și d.

2. Emite decizii de îndrumare, în vederea aplicării unitare a legilor în activitatea de judecată.

3. Judeca în prima instanță pricinile date prin lege în competența sa.

4. Judeca orice alte cereri pe care legea i le da în competența.

Articolul 36

În vederea aplicării dispozițiilor art. 35 pct. 1 lit c și pct. 2:

1. Președintele Tribunalului Suprem, de acord cu ministrul justiției, poate invita pe președinții tribunalelor județene, președintele Tribunalului municipiului București și președinții tribunalelor militare teritoriale la consfatuiri, în cadrul cărora aceștia să prezinte, în fața plenului, informări asupra activității de judecată a instanțelor, îndeosebi în legătură cu aplicarea unitară a legii, precum și cu orice alte probleme de practica judiciară.

2. Președintele Tribunalului Suprem poate dispune ca membri ai Tribunalului Suprem să studieze, la sediul instanțelor, practica judiciară.

În îndeplinirea acestei dispoziții, membrii Tribunalului Suprem pot:

a) să examineze hotărîrile judecătorești definitive, lucrările de generalizare a practicii judiciare, precum și datele referitoare la starea infracțională și la alte aspecte din activitatea instanțelor;

b) să se informeze asupra problemelor privind aplicarea corectă și unitară a legii, rezultate din hotărîrile judecătorești definitive, făcînd cunoscută practica Tribunalului Suprem;

c) să constate dacă în activitatea instanțelor s-au pronunțat hotărîri definitive ori s-au invederat situații care justifică propuneri de îmbunătățire a legislației;

d) să constate cazuri de aplicare neunitară a legii, care fac necesară emiterea unor decizii de îndrumare.

Articolul 37

Ședințele Tribunalului Suprem în plenul sau au loc cu participarea tuturor membrilor tribunalului, iar în caz de împiedicare a unora dintre aceștia, cu participarea a cel puțin jumătate din numărul membrilor fiecărei secții și întotdeauna cu un număr de membri fără soț.

Plenul Tribunalului Suprem este prezidat de președintele Tribunalului Suprem, iar în caz de împiedicare, de unul dintre vicepreședinți, desemnat de acesta.

Articolul 38

În vederea emiterii deciziilor de îndrumare, Tribunalul Suprem se întrunește, în plenul sau, cel puțin o dată la 3 luni.

În ședințele prevăzute în alineatul precedent pun concluzii ministrul justiției și procurorul general.

Articolul 39

Secțiile Tribunalului Suprem judeca în complet format din 3 judecători.

Recursul extraordinar declarat împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Tribunalului Suprem se judeca în complet format din 7 judecători, desemnați de președinte, alții decât cei care au dat hotărârea.

Recursul împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Tribunalului Suprem în prima instanță se judeca, de asemenea, de un complet format din 7 judecători, desemnați în modul arătat în alineatul 2.

Recursul extraordinar exercitat împotriva hotărârilor pronunțate potrivit alineatului 3 este de competența plenului Tribunalului Suprem.

Cînd inculpatul este militar, judecătorii care intră în compunerea completului de judecată trebuie să aibă cel puțin gradul inculpatului. În cazul în care judecata se face în plen sau de către completele prevăzute în alineatele 2 și 3, acestea se constituie cu judecători ai secției militare, alții decât cei care au pronunțat hotărârea, precum și cu numărul necesar de judecători de la celelalte secții ale Tribunalului Suprem.

Articolul 40

Președintele Tribunalului Suprem prezintă Marii Adunări Naționale, iar în intervalul dintre sesiuni, Consiliului de Stat, dări de seama cu privire la activitatea Tribunalului Suprem.

Președintele Tribunalului Suprem poate face Consiliului de Stat propuneri cu caracter legislativ; de asemenea, poate sesiza Consiliul de Stat spre a se da legilor în vigoare interpretare general obligatorie.

Articolul 41

Deciziile de îndrumare ale plenului Tribunalului Suprem sînt supuse controlului Marii Adunări Naționale, iar în intervalul dintre sesiuni, controlului Consiliului de Stat.

Articolul 42

Președinții tribunalelor județene și cel al Tribunalului municipiului București, judecătorii acestor tribunale, precum și judecătorii de la judecătorii, sînt aleși și revocați de consiliile populare județene sau, după caz, de Consiliul Popular al municipiului București, la propunerea Ministerului Justiției.

Pentru ocuparea posturilor devenite vacante la tribunalele județene, Tribunalul municipiului București și judecătorii se vor face alegeri parțiale, în prima sesiune a consiliului popular județean sau a Consiliului Popular al municipiului București, ce urmează a se tine după declararea vacantei.

Alegerile prevăzute în alin. 1 și 2 se fac pe durata mandatului consiliului popular. Cei aleși funcționează pînă la efectuarea unor noi alegeri de președinti și judecători.

Articolul 43

Numărul judecătorilor la tribunalele județene, Tribunalul municipiului București și judecătorii se stabilește de Ministerul Justiției.

Articolul 44

Poate fi judecător persoana care:

- a) este cetățean român și are capacitate de exercițiu;
- b) este doctor sau licențiat în drept;
- c) nu a fost condamnat penal și se bucura de o reputație nestirbită.

La instanțele din unitățile administrativ-teritoriale locuite și de populație de alta naționalitate decât cea română vor funcționa și judecători care cunosc și limba acelei populații.

Articolul 45

Pentru a putea fi ales judecător la judecătoria candidatul va trebui să îndeplinească condițiile prevăzute de art. 44 și să fi fost declarat reușit la examenul de capacitate prevăzut de lege sau să aibă o vechime în munca juridică de cel puțin 5 ani ca lucrator în specialitate în Ministerul Justiției, procuror, consultant la Tribunalul Suprem, juristconsult, avocat, notar de stat, arbitru de stat sau consultant arbitral, membru al personalului didactic din învățămîntul juridic superior, redactor la o revista juridică sau la o editura cu specific juridic, lucrator de specialitate juridică la Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Republicii Socialiste România, Institutul de Criminalistica, laboratoarele de expertiza criminalistica sau în unele direcții, secții sau birouri cu atribuții speciale de legislație sau studii juridice.

Procurorii care au promovat examenul de capacitate în aceasta calitate pot fi aleși judecători fără a mai fi obligați de a promova examenul de capacitate ca judecător.

Articolul 46

Pentru a fi ales sau desemnat într-una din funcțiile judecătorești superioare aceleia de judecător de judecătorie, se cere o vechime în munca de judecător de 5 ani pentru vicepreședintele de judecătorie, 7 ani pentru președintele de judecătorie, 8 ani pentru judecător de tribunal județean, 9 ani pentru președinte de secție la tribunalul județean și vicepreședinte de tribunal județean și 10 ani pentru președinte de tribunal județean.

Activitatea ca judecător stagiar se socotește în calculul vechimii prevăzute în alineatul precedent.

Cei care au prestat efectiv o munca juridică din cele enumerate la art. 45 vor putea fie aleși sau desemnați în funcțiile arătate în alineatul 1, dacă au în aceasta munca vechimea prevăzută în acel alineat sporită cu 3 ani.

Articolul 47

Repartizarea judecătorilor aleși pentru judecătorii, la instanțele ce funcționează în cuprinsul județului sau al municipiului București, în care s-a făcut alegerea se face de Ministerul Justiției.

Articolul 48

Vicepreședinții, președinții de secții și judecătorii inspectori de la tribunalele județene sau Tribunalul municipiului București sînt desemnați de Ministerul Justiției dintre judecătorii aleși pentru aceste instanțe.

Președinții și vicepreședinții de judecătorii sînt desemnați de Ministerul Justiției dintre judecătorii aleși pentru judecătorii.

La desemnarea în funcțiile prevăzute în alineatele precedente se au în vedere condițiile de vechime cerute de art. 46 din prezenta lege, precum și titlurile și activitatea științifică desfășurată.

Articolul 49

Președintele tribunalului județean și cel al tribunalului municipiului București prezintă anual, în sesiunile consiliului popular județean sau al municipiului București, dări de seama cu privire la starea legalității din cuprinsul județului sau al municipiului București.

Articolul 50

Pînă la stabilirea procedurii de alegere a judecătorilor de la tribunalele militare, președinții, vicepreședinții, președinții de secții și judecătorii de la aceste instanțe se numesc de Ministerul Justiției cu acordul Ministerului Forțelor Armate. Numărul judecătorilor tribunalelor militare se stabilește de Ministerul Justiției cu acordul Ministerului Forțelor Armate. Condițiile prevăzute de art. 44, 45 și 46 sînt aplicabile în mod corespunzător și judecătorilor militari.

Articolul 51

La judecătorii și tribunalele militare de mari unități pot funcționa judecători stagiați, numiți de Ministerul Justiției.

Condițiile pentru numirea judecătorilor stagiați sînt cele prevăzute în art. 44.

La numirea judecătorilor stagiați se vor avea în vedere și notele obținute în facultate.

Pentru judecătorii stagiați de la tribunalele militare, numirea se face cu acordul Ministerului Forțelor Armate.

Articolul 52

Judecătorii stagiați efectuează un stagiu de 2 ani.

Articolul 53

După 6 luni de funcționare efectivă judecătorii stagiați sînt examinați sub aspectul cunoștințelor dobîndite în vederea acordării dreptului de a exercita unele atribuții de judecată.

Judecătorii stagiați de la judecătorii participa la activitatea de judecată numai în completele în care celălalt judecător este ales.

Judecătorii stagiați de la tribunalele militare de mari unități participa la activitatea de judecată în complet constituit cu 2 asesori populari.

Articolul 54

După împlinirea a 2 ani de stagiu, judecătorii stagiați sînt obligați să se prezinte la examenul de capacitate.

Cei care au exercitat funcția de judecător stagiar timp de 2 ani, fără a fi depus examenul de capacitate, se pot prezenta la acest examen, dacă de la încetarea acestei funcții și pînă la data fixată pentru examen nu au trecut mai mult de 3 ani.

Articolul 55

Examenul de capacitate se ține în condițiile, la data și locul ce se stabilesc de Ministerul Justiției.

Neprezentarea nejustificată la examenul de capacitate la prima sesiune sau respingerea candidatului la doua sesiuni atrage pierderea calității de judecător stagiar.

Articolul 56

În interes de serviciu, judecătorii pot fi delegați sau detașați, în condițiile codului muncii, la o altă judecătorie din cuprinsul aceluiași județ, de către președintele tribunalului județean, cu acordarea drepturilor legale cuvenite angajaților delegați sau detașați.

Judecătorii de la judecătorii pot fi transferați în cadrul județului la cerere sau în interes de serviciu, în condițiile codului muncii, de Ministerul Justiției.

Articolul 57

Ministerul Justiției poate propune consiliului popular județean eliberarea din funcție a judecătorilor în vederea alegerii lor în alt județ.

Articolul 58

Judecătorii sînt obligați să îndeplinească îndatoririle de serviciu, respectînd cu strictețe dispozițiile legii și să lupte pentru apărarea și întărirea legalității socialiste. Ei sînt datori ca atît în activitatea de serviciu cît și în relațiile sociale să dea dovadă de o comportare corectă și demnă, compatibilă cu prestigiul pe care trebuie să-l aibă cel ce îndeplinește această funcție.

Săvîrșirea unor fapte penale ori a altor fapte nedemne care aduc atingere reputației de judecător, atrage pierderea dreptului de a mai îndeplini această funcție.

Articolul 59

Judecătorii răspund disciplinar pentru abaterile de la îndatoririle de serviciu, precum și pentru comportări ce dau neașteptat interesului serviciului ori prestigiului justiției.

Articolul 60

Sancțiunile ce se aplică pentru abaterile disciplinare sînt:

- a) observația;
- b) mustrarea;
- c) mustrarea cu avertisment;
- d) desfacerea contractului de muncă, în cazul abaterilor grave, pentru judecătorii stagiari; desarcinarea din funcție pentru judecătorii militari.

Pentru abateri grave, la cererea consiliului disciplinar, Ministerul Justiției poate propune consiliului popular județean revocarea din funcția de judecător de judecătorie sau de tribunal județean.

În cazul judecătorilor de la Tribunalul Suprem, revocarea este propusă Marii Adunări Naționale sau, după caz, Consiliului de Stat, de către președintele acestui tribunal.

Articolul 61

Acțiunea disciplinară se exercită de ministrul justiției, de președintele tribunalului județean sau președintele tribunalului militar teritorial, ori de președintele Tribunalului Suprem, după caz, pe baza unor cercetări prealabile, după ascultarea obligatorie a judecătorului de către cei care au efectuat cercetarea.

Dacă acțiunea disciplinară se exercită de președintele tribunalului județean ori de președintele tribunalului militar teritorial, aceștia vor înștiința și Ministerul Justiției.

În cazul abaterilor grave, săvîrșite de judecătorii de la judecătorii, tribunalele județene, Tribunalul municipiului București și tribunalele militare, ministrul justiției poate dispune suspendarea acestora pînă la soluționarea acțiunii disciplinare. În ce privește judecătorii Tribunalului Suprem care au săvîrșit abateri grave, suspendarea se poate dispune de Consiliul de Stat, la propunerea președintelui Tribunalului Suprem.

În caz de punere în mișcare a acțiunii penale împotriva judecătorilor, aceștia vor fi suspendați din funcție pînă la terminarea definitivă a procesului penal.

Articolul 62

Abaterile disciplinare se judecă de consilii disciplinare formate din 3 judecători, desemnați de președintele instanței respective, și care funcționează:

- a) pe lîngă tribunalele județene și Tribunalul municipiului București, pentru judecătorii de la judecătorii;
- b) pe lîngă tribunalele militare teritoriale, pentru judecătorii de la tribunalele militare de mari unități;
- c) pe lîngă Tribunalul Suprem pentru ceilalți judecători.

Sesizarea consiliului disciplinar se face în termen de 30 de zile de la data cînd cel ce a dispus cercetarea judecătorului a luat cunoștința de rezultatul cercetărilor dar nu mai tîrziu de un an de la data săvîrșirii abaterii.

Sancțiunile se comunică în scris celui sancționat precum și organului care a exercitat acțiunea disciplinară. În cazul acțiunii exercitate de președintele tribunalului județean ori de președintele tribunalului militar teritorial, sancțiunea se comunică și Ministerului Justiției.

Articolul 63

Contestațiile împotriva deciziilor date de consiliile prevăzute de art. 62 lit. a și b se judecă de către consiliul disciplinar de pe lîngă Tribunalul Suprem.

Contestațiile împotriva deciziilor date de consiliul prevăzut de art. 62 lit. c se judecă de consiliul disciplinar de pe lîngă Tribunalul Suprem, format din 5 membrii, alții decît cei ce au pronunțat prima decizie.

Termenul în care se poate introduce contestația este de 10 zile de la primirea comunicării.

Articolul 64

Reabilitarea operează de drept în cazul sancțiunilor prevăzute de art. 60 lit. a, b și c, dacă, în decurs de un an, cel sancționat nu mai săvîrșește o altă abatere disciplinară.

Articolul 65

Calitatea de judecător încetează prin:

- a) expirarea mandatului, revocarea sau eliberarea din funcție, pentru cei aleși;

b) demisie, transferarea în alta funcție sau desfacerea contractului de muncă, în condițiile legii, pentru judecătorii stagiaari, desarcinarea din funcție pentru judecătorii militari.

Eliberarea din funcție se face și la cererea judecătorului, pentru motive temeinice.

Articolul 66

Eliberarea din funcție a judecătorilor se face în aceleași condiții în care aceștia au fost aleși.

Articolul 67

Asesor popular poate fi orice persoană care este cetățean român, are vârsta de 23 ani împliniți, nu a fost condamnat penal, are capacitatea de exercițiu, este absolvent al școlii generale și se bucura de o reputație nestirbită.

Articolul 68

Asesorii populari pentru tribunalele județene, tribunalul municipiului București și pentru judecătorii se aleg de către consiliile populare județene ori, după caz, de consiliul popular al municipiului București, pe termen de 4 ani. Ei pot fi revocați în aceleași condiții în care au fost aleși.

Numărul asesorilor populari, pentru fiecare tribunal județean și judecătore, precum și pentru Tribunalul municipiului București, se stabilește de Ministerul Justiției.

Drepturile bănești ale asesorilor populari, pe timpul cât funcționează la tribunalele județene, Tribunalul municipiului București și judecătorii, se stabilesc prin hotărâre a Consiliului de Miniștri.

Până la stabilirea procedurii de alegere a asesorilor populari de la instanțele militare, aceștia se numesc, pe termen de un an, de către ministrul forțelor armate. Ei pot fi revocați în aceleași condiții în care au fost numiți.

Numărul asesorilor populari pentru fiecare tribunal militar se stabilește de Ministerul Justiției, cu acordul Ministerului Forțelor Armate.

Articolul 69

Asesorii populari își păstrează locul și funcția în producție pe timpul cât își exercită mandatul.

Articolul 70

Dispozițiile legale privind îndeplinirea atribuțiilor de judecată se aplică și asesorilor populari.

Articolul 71

Președintele tribunalului județean, al Tribunalului municipiului București sau judecătorii delegați de aceștia verifica, la locurile de deținere, legalitatea deținerii și modul de executare a pedepselor privative de libertate.

Persoanele prevăzute în alineatul precedent verifica de asemenea, legalitatea internării în instituțiile sanitare a bolnavilor mintali periculoși.

Președintele sau judecătorul delegat are acces deplin la locurile de detenție preventivă, de executare a pedepselor, la locurile de muncă ale condamnaților, la locurile de executare a măsurilor educative aplicate minorilor, precum și la instituțiile sanitare în care sînt internați bolnavi mintali periculoși pe baza hotărîrilor judecătorești.

Dispozițiile alineatelor precedente se aplica, în mod corespunzător, și președintelui tribunalului militar teritorial sau judecătorului delegat de acesta, în ceea ce privește unitățile militare disciplinare.

Articolul 72

Președintele sau judecătorul delegat examinează ordinele, instrucțiunile, dispozițiile și alte acte referitoare la legalitatea deținerii sau internării, dosarele personale și orice alte lucrări în legătură cu situația arestatilor preventiv, a condamnaților sau a internatilor.

Președintele sau judecătorul delegat examinează cererile sau reclamațiile verbale ale arestatilor preventiv, ale condamnaților sau ale internatilor, putindu-i asculta fără prezenta altor persoane. Dacă constata cazuri de deținere sau internare ilegala ori alte cazuri de nerespectare a legii, sesizează organele competente pentru luarea măsurilor necesare.

Articolul 73

La judecătorii, tribunalele județene și Tribunalul municipiului București funcționează executori judecătorești.

Executorii judecătorești sînt subordonați președintelui instanței, în condițiile personalului auxiliar.

Articolul 74

Executorii judecătorești executa hotărîrile pronunțate în pricinile civile și dispozițiile cu caracter civil cuprinse în hotărîrile pronunțate în pricinile penale, precum și orice alte titluri executorii, afară de cazurile în care legea prevede competența altor organe.

Executorii judecătorești îndeplinesc orice alte lucrări date prin lege în competența lor.

Articolul 75

Executor judecătorec poate fi persoana care are capacitate de exercițiu și a absolvit cel puțin liceul avînd examenul de bacalaureat.

Executorii judecătorești se numesc de Ministerul Justiției.

Articolul 76

Executorii judecătorești își exercita atribuțiile în raza teritorială a instanței la care funcționează. Prin ordinul ministrului justiției, această competență poate fi extinsă.

Modul în care sînt aduse la îndeplinire atribuțiile executorilor judecătorești se stabilește, prin regulament, de Ministerul Justiției.

Articolul 77

Salarizarea judecătorilor se stabilește prin hotărîre a Consiliului de Miniștri.

Salarizarea precum și orice alte drepturi cuvenite personalului de la tribunalele militare se stabilesc potrivit dispozițiilor legale care reglementează astfel de drepturi pentru personalul din Ministerul Forțelor Armate și se asigură de către acest minister.

Articolul 78

Judecătorii, cu excepția judecătorilor stagieri, actualmente în funcție, sînt considerați ca îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 54, precum și condițiile de vechime pentru funcțiile pe care le ocupa.

Dispozițiile alin. 1 se aplică și foștilor judecători și procurori definitivi aleși sau numiți în organizațiile obștești sau în aparatul de stat în funcții legate de activitatea justiției.

Timpul cît se prestează efectiv munca într-una din funcțiile din alineatul precedent va fi cuprins în vechimea de judecător.

Dispozițiile alin. 1 sînt aplicabile, în mod corespunzător, și executorilor judecătorești.

Articolul 79

Pînă la alegerea judecătorilor potrivit dispozițiilor legii de față, judecătorii numiți continua să-și exercite atribuțiile lor. Pînă la aceeași dată angajarea, transferarea și desfacerea contractului de muncă a judecătorilor se fac de Ministerul Justiției.

Articolul 80

Judecătorii militari de toate gradele sînt, în serviciul militar activ.

Încadrarea și avansarea în grad în cadrul forțelor armate ale Republicii Socialiste România a judecătorilor militari se fac, potrivit Statutului Corpului Ofițerilor, la propunerea ministrului justiției sau a președintelui Tribunalului Suprem, după caz.

Pentru abaterile de la disciplina militară, judecătorii militari răspund potrivit Regulamentului disciplinar al forțelor armate ale Republicii Socialiste România.

Articolul 81

Dispozițiile codului muncii și celelalte prevederi ale legislației muncii sînt aplicabile judecătorilor.

Atribuțiile, care potrivit acestei legislații revin conducerii unității, se vor exercita, în cazul judecătorilor, de către Ministerul Justiției sau președintele Tribunalului Suprem, după caz.

Dispozițiile alineatelor precedente sînt aplicabile în măsura în care prin prezenta lege nu se dispune altfel.

Articolul 82

Judecătorii beneficiază de aceleași drepturi pe care le au, potrivit legislației muncii, angajații cu contracte de muncă pe durate nedeterminate.

Articolul 83

Judecătorii care au promovat examenul de capacitate dar nu au fost aleși, cei care la expirarea mandatului nu au fost realeși, precum și cei eliberați din funcții, beneficiază de drepturile prevăzute de codul muncii privitoare la desfacerea contractului de muncă de către unitate, pentru motive neimputabile angajatului.

Articolul 84

În caz de realegere sau transferare la o instanță din alta localitate, judecătorii se vor considera transferați în interes de serviciu în înțelesul codului muncii.

Articolul 85

În ședințele instanțelor judecătorești, membrii completului, cu excepția militarilor, sînt obligați să poarte ținuta vestimentară de judecată.

Articolul 86

Pe baza și în vederea executării prezentei legi, ministrul justiției va emite instrucțiuni privind activitatea ce va fi desfășurată de judecătorii stagieri, modul în care li se acordă dreptul de a exercita atribuțiile funcției înainte de depunerea examenului, examenului de capacitate, notarea judecătorilor, precum și pentru aplicarea celorlalte dispoziții ale legii.

Articolul 87

Legea nr. 5 din 19 iunie 1952 pentru organizarea judecătorească, cu modificările ulterioare, Statutul disciplinar al judecătorilor aprobat prin **Decretul nr. 338 din 23 decembrie 1953**, precum și orice alte dispoziții contrare prezentei legi, se abroga.

Articolul 88

Prezenta lege intră în vigoare pe data de 1 ianuarie 1969.

C.T.C.E. Piatra Neamt